

„Politiek naar lichaam, geest en hart”

door ESTHER KLEUVER

AMSTERDAM, vrijdag

‘Over tien minuten zal Julius Caesar ster-ven’, schalt het door de luidsprekers van de loods in Amsterdam West, waar Toneelgroep Amsterdam de theatermarathon ‘Romeinse Tragedies’ aan het repeteren is. Zo kan het publiek straks kiezen of het de bloedige aanslag op de keizer van Rome wil zien, dan wel liever een drankje gaat drinken. Want als het aan de regisseur Ivo van Hove ligt, blijven de theaterbezoekers niet zes uur lang in hun stoel hangen, maar gaan zij rondzwerfen in de door hem gecreëerde, doorlopende politieke arena.

‘Romeinse Tragedies’ bestaat uit driemaal Shakespeare: ‘Coriolanus’, ‘Julius Caesar’ en ‘Antonius en Cleopatra’. Terwijl de scène gerepeteerd wordt waarin de samenzweerders de moord op Julius Caesar bespreken, zijn op de achtergrond filmbeelden van J.F. Kennedy te zien. De theatermarathon toont daarmee het politieke strijdtooneel door de eeuwen heen.

Volgens de acteur Jacob Derwig komen de politici in deze trilogie – hoe- wel misschien wat drastisch – een stuk sneller tot de kern dan onze huidige volksvertegenwoordigers.

„Het is mooi om te zien hoe- veel hartstocht er in de politiek kan schuilen. De verschillende voorstellingen staan eigenlijk voor het bedrijven van politiek naar lichaam, geest en hart. Coriolanus is heel fysiek, Brutus uit ‘Julius Caesar’ staat voor het denken en Antonius en Cleopatra volgen simpelweg hun gevoel. In de Nederlandse politiek gaat het tegenwoordig alleen nog maar over regeltjes. We kunnen ons vreselijk opwinden over een Wouter Bos die het ene moment roept dat hij alleen aan

het kabinet wil deelnemen als hij premier wordt en het volgende moment dat principe weer aan de kant schuift. Maar daar gaat het toch helemaal niet om? Het gaat erom wat hij doet als de PvdA eenmaal aan de macht is.”

Jacob Derwig speelt in de drie stukken de rollen van Cominius, Brutus en Thidias: „Positief ingeschat duurt de voorstelling zo’n zes uur, maar net als in het echte leven, waar je ook niet alles meekrijgt en voortdurend langs het nieuws zapt, heeft het publiek de mogelijkheid in en uit te lopen. Er zijn barretjes in de zaal en men kan rustig even naar het toilet gaan, de benen strekken of een drankje halen.” De vraag is natuurlijk of het publiek inderdaad aan de wandel gaat of toch blijft zitten om vooral geen minuut van het hele spektakel te missen. „Ik vind het wel leuk als iets zo onmogelijk klinkt, maar het kan natuurlijk ook heel vervelend uitpakken. Er zitten veel verstilde scènes in en die moeten er niet onder gaan lijden. En je kunt er ook bang van worden. Ik speel met Brutus mijn belangrijkste rol in deze voorstelling. Zul je net zien dat ze juist dan weglopen, omdat ze er al de hele ‘Coriolanus’ op hebben zitten.”

Megaproject

Derwig duwt deze gedachte snel naar de achtergrond, want binnen zo’n megaproject met vijftien acteurs, twintig camera’s en muzikanten is eenvoudigweg geen ruimte voor ‘egotripperij’. „Het is zo’n gezamenlijke onderneming. Uiteindelijk moet je ook hier als acteur gewoon zo goed mogelijk je vak uitoefenen, niets meer en niets minder. Maar het is wel een kick om hier te staan. Iemand noemde het laatst ‘mindblowing’, en dat is het.”

Dat de acteur, die twee jaar geleden na veertien jaar de overstap maakte van het Utrechtse collectief ‘t Barre Land naar Toneelgroep Amsterdam, zijn vak serieus neemt, blijkt wel uit het feit dat hij zich gedurende de repetities soms bewust terugtrekt en even niet meedoet aan het vrolijke geklets van zijn collega’s. „Ik ben nogal een pietjeprecies. Ik blijf die zinnen binnenstebuiten keren.”

Niet alleen in zijn spel is Derwig een perfectionist. Zo regisseerde hij in 2004 bij de Theatercompagnie ‘De Naam’ van Jon Fosse. Het stuk werd goed ontvangen, maar zelf was hij niet helemaal tevreden. „Ik was niet zo onder de indruk van mijn eigen kunnen”, is zijn commentaar. Inmiddels is hem bij Toneelgroep Amsterdam ook gevraagd eens na te

denken over een regie, maar dat heeft hij voorlopig op de lange baan geschoven. Van drie scripts die hij op het oog had, kwamen de rechten niet vrij.

Regisseur

„Bovendien voel ik me als regisseur weer een 'beginner'. Ik weet wat mensen als Ivo van Hove en Theu Boermans kunnen; daar ben ik nog niet. Ik heb een lange weg te gaan en ik weet nog niet hoe ik daaraan wil beginnen. En eigenlijk wil ik me nu even helemaal op het spelen richten. Ik ben erachter gekomen dat daar nog veel te ontdekken valt.”

'Romeinse Tragedies' gaat 17 juni in première in de Stadschouwburg in Amsterdam tijdens het Holland Festival. Speellijst: www.toneelgroep-amsterdam.nl.

■ **Jacob Derwig:**
„Het is een kick om in deze theatermarathon te staan.”

FOTO: JAN VERSWEYVELD